NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN WK PPS — CENA — 2 — ZŁ

ROK 55 — KRAKÓW · PIĄTEK 6 · WRZEŚNIA 1946 R. — NR. 208

Posiedzenie Rady Bezpieczeństwa

Oświadczenie min. Manuilskiego

Jaskrawe dowody akcji brytyjskiej w Grecji

NOWY JORK. 6. 9. (PAP) Rada Bezpieczeństwa zaprosiła ukraińskiego ministra spraw zagranicznych Manuilskiego oraz ambasadora greckiego w Stanach Zjednoczonych Dendramisa do wzięcia udziału w dyskusji nad skargą Ukrainy przeciwko Grecji.

TAJNY ROZKAZ I FOTOGRAFIE

Minister Manuilski odczytał w języku rosyjskim dłuższe oświadczenie i na wstępie przytoczył tajny rozkaz, podpisany przez gen. Melisnos, gubernatora wschodniej Macedonii, który może posłużyć za dowód, że 4 brytyjska dywizja wojsk hinduskich rozdawała broń włościanom, specjalnie do branym w niektórych włoskach dla poparcia akcji rządu greckiego. Manuilski stwierdził, że w Tessalii oddział monarchistów, który posiadał jako doradcę politycznego oficera brytyjskiego wywlókł z pociągu znanego dziennikarza greckiego Vidalisa i zastrzelił go. Manuilski zaznaczył, że przedstawiciel Holandji van Kleffens chciał zobaczyć więcej dowodów, delegacja ukraińska może ich dostarczyć. Minister Manuilski przedstawił fotografię przedstawiającą działalność band monarchistycznych.

SPRAWA PLEBISCYTU

Przewodniczący dr Lange długo oglądał fotografię. Delegat radziecki Gromyko zarówno jak przedstawiciel Wielkiej Brytanii, sir Alexander Cadogan po krótkim rzucie oka, przekazał sąsiadom. Przytaczające szczegóły o ekspedycji karnej, przedsięwziętej przez bandy monarchistyczne Manuilski oświadczył, że plebiscyt przeprowadzony w tych warunkach musi być uznany w oczach opinii światowej za kpiny z zasady plebiscytu ludowego i zasad demokracji. »Twierdzanie, że plebiscyt to sprawa wewnętrzna — powiedział Manuilski jest prawdą, pod warunkiem, że nie ingerują żadne mocarstwa obce.« Wyniki plebiscytu w Grecji są rezultatem długotrwałych interwencji władz brytyjskich do spraw wewnętrznych Grecji. »Jako przykład czynników ingerencji ze strony Wielkiej Brytanii Manuilski przytoczył obronę czynników monarchistycznych przez wojska brytyjskie, presja wywierana przez władze brytyjskie na rząd grecki podczas wyborów w marcu. Udział oficerów brytyjskich w ekspedycji karnej oraz kontrola greckiego życia gospodarczego przez władze brytyjskie.«

Na zakończenie swego oświadczenia min. Manuilski powiedział: »Nie bacząc na wszystkie przeszkody będziemy kroczyli pod przewodnictwem naszego wielkiego przywódcy Stalina po drodze, prowadzącej nas do zamierzonego celu — do ugruntowania pokoju pomiędzy narodami.

Kłopoty Wielkiej Czwórki

PARYŻ, 6.9 (PAP). Na posiedzeniu które się odbyło w środę po południu ministrowie Wielkiej Czwórki nie doszli do porozumienia w sprawie odroczenia Ogólnego Zgromadzenia ONZ, wyznaczonego na 23 września w Nowym Jorku.

Spotkanie ministrów Wielkiej Czwórki odbyło się w francuskim ministerstwie spraw zagranicznych na Quai d'Orsay. Ministra Mołotowa zastępował wiceminister Wyszyński. Wysunął on trzy propozycje: 1) odroczyć termin Zgromadzenia ONZ do połowy lub końca listopada, 2) zwołać Zgromadzenie do Paryża lub Genewy, 3) o ile obrady konferencji paryskiej przedłużą się poza termin wyznaczony dla zgromadzenia ONZ, Konferencja i Zgromadzenie mogą obradować jednocześnie.

Goeth skazany na śmierć

Wczoraj o godzinie 4 po południu zapadł wyrok w procesie zbrodniarza hitlerowskiego, byłego komendanta obozu płaszowskiego: Amona Leopolda Goetha.

Najwyższy Trybunał Narodowy orzekł: — Amona Leopolda Goetha uznać winnym zarzucanych mu przestępstw. Za powyższe przestępstwa skazać Amona Leopolda Goetha na karę śmierci, nadto pozbawić go praw publicznych i obywatelskich, praw honorowych na zawsze oraz konfiskatę całego jego mienia, zaś kosztami postępowania obciążyć skarb państwa.

Odczytanie wyroku przyjął oskarżony ze spokojem. Zrobił on jednak na nim olbrzymie wrażenie i był niespodzianką, czego dowodziła nadzwyczajna bladość twarzy.

Po ogłoszeniu wyroku przewodniczący Najwyższego Trybunału Narodowego odczytał długą bo 45-minutową motywację, w której jeszcze raz przesunęło się przez salę sądową potworne widmo zbrodni skazanego.

Na zakończenie uzasadnienia wyroku powiedział przewodniczący NTN: W niniejszym wypadku, jaki przypadł do osądzenia N. Trybunałowi Narodowemu rzecz upraszcza się o tyle, że przed NTN stanął nie tylko człowiek tej zbrodniczej zbiorowości, która dopuściła się tych przestępstw, lecz poza tym wynaturzona zbrodnicza jednostka, która w ogóle zerwała ze sprawą człowieczeństwa i ją podeptała. To też NTN w obronie tej poniżonej godności człowieka wymierzył oskarżonemu jako karę słuszną, karę śmierci, zresztą karę jedyną przewidzianą w ustawie.

Eliminacja z życia społecznego tego typu ludzi, co oskarżony, musi być bowiem zupełna i całkowita, gdyż tego po latach okropności wojny domaga się ludzkość.

Wyrok swój oparł NTN na art. 1 § 1 dekretu z 21. 8. 44 w brzmieniu znowelizowanym z dnia 16. 2. 45 o wymiarze kary dla faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy, na art. 47 § 1a i art 52 § 2 K. K. oraz art. 5 dekretu z dnia 21 8. 44 i na art. 11 dekretu z dnia 22 1. 46 o Najwyższym Trybunale Narodowym.

Kończąc, polecił przewodniczący NTN tłumaczowi, aby oświadczył oskarżonemu, że ma prawo odwołać się do łaski Prezydenta KRN.

Dymisja Ministra Matuszewskiego

WARSZAWA, 6.9 (SAP). Minister Informacji i Propagandy Stefan Matuszewski złożył we czwartek dnia 5.9 na ręce Prezesa Rady Ministrów tow. Osóbki-Morawskiego prośbę o dymisję z zajmowanego stanowiska.

Mołotow powrócił

LONDYN. 6. 9. (BBC) W czwartek w godzinach popołudniowych minister Mołotow powrócił do Paryża. W drodze powrotnej zatrzymał się on w Berlinie.

Lie ogłasza termin Zgromadzenia ONZ

NOWY JORK, 6.9 (SAP). — Sekretarz Generalny ONZ Trygve Lie ogłosił w Nowym Yorku, że Zgromadzenie Generalne ONZ rozpocznie się w przewidzianym terminie tj. dnia 23 września br. Jednocześnie oświadczył, że żaden z członków organizacji nie przedstawił mu wniosku dotyczącego odroczenia zgromadzenia.

Znowu zamieszki w Indiach

LONDYN. 6. 9. (Reuter) W czwartek rano w Kalkucie doszło do nowych starć pomiędzy Hindusami i Muzułmanami. Wojsko strzelało do tłumów. Są zabici i ranni.

LONDYN. 6. 9. (PAP) Agencja Reutera donosi, że w czwartek policja w Bombaju 3-krotnie musiała strzelać do tłumu. Doszło do licznych starć. Miały miejsca także grabieże. Oficjalnie podano do wiadomości, że liczba ofiar zamieszek od niedzieli wyniosła 177 zabitych i 546 rannych. Dokonano 140 nowych aresztowań.

Dwie rozmowy telefoniczne

PARYŻ. 6. 9. (PAP) Minister Byrnes po raz drugi w ciągu ostatnich 24 godzin połączył się telefonicznie z Waszyngtonem i odbył rozmowę z prezydentem Trumanem. Rozmowa trwała 5 minut. Prezydent Truman jest szczegółowo informowany o przebiegu obrad konferencji pokojowej.

Byrnes wyjechał do Stuttgartu

LONDYN. 6. 9. (BBC) Minister Byrnes przybył w dniu dzisiejszym do Berlina w drodze do Stuttgartu gdzie zapowiedział konferencję z władzami okupacyjnymi. W konferencji tej mają wziąć udział również przedstawiciele niemieckiej administracji cywilnej.

La Guardia w Kopenhadze

LONDYN, 6.9 (BBC). Na posiedzeniu konferencji żywnościowej w Kopenhadze przemawiał La Guardia, Generalny Dyrektor UNRRA. La Guardia poparł gorąco projekt stworzenia Międzynarodowego Biura do Spraw Żywnościowych. Wobec grożącego kryzysu żywnościowego nazwał on to biuro „nadzieją świata", oraz wyraził się, że stabilizacja cen artykułów żywnościowych położy kres spekulacji i paskarstwu. Zaapelował do Rosji oraz Argentyny do wzięcia udziału w konferencji.

Amerykańska wizyta w Grecji

LONDYN, 6.9. (PAP). — Jak donosi z Aten agencja Reutera zawitała tam na cztery dni eskadra amerykańska z lotniskowcem „Franklin Roosevelt", na czele.

Lotnictwo rządowe dokonało żownik „Little Rock" i trzy kontrtor pedowce.

Polska żąda odszkodowań

Data początku wojny ustalona

PARYŻ, 6.9 (PAP). Na konferencji dla dziennikarzy członek delegacji polskiej na Konferencję Pokojową, dyrektor Łychowski omówił żądania gospodarcze wobec b. państw nieprzyjacielskich z uwzględnieniem stanowiska Polski.

W sprawie odszkodowań Polska nie wysuwa specjalnych żądań, mimo, że ma moralne prawo z tytułu pobytu wojsk nieprzyjacielskich na jej terytorium. W stosunku do Włoch domagamy się symbolicznej sumy 10 milionów dolarów, niewspółmiernych do strat. W tym żądamy określenia reszty długu z tytułu pożyczki tytoniowej z 1924 r. oraz z tytułu budowy statków „Sobieski" i „Batory". W stosunku do Węgier żądamy spłaty 3 i pół miliona złotych przedwojennych. Duże pretensje mamy do Rumunii i Węgier z tytułu majątku wywiezionego w 1939 roku, wartości w pierwszym wypadku 47 milionów dolarów, w drugim 51 milionów dolarów. W stosunku do Rumunii figurują takie pozycje jak: materiał wojenny 14 milionów dolarów, samoloty stanowiące majątki spółki „Lot" 2 miliony dolarów, złoto Banku Polskiego 3 tysiące kg. W stosunku do Węgier: materiał wojenny, prywatne samochody, tabor kolejowy, 100 lokomotyw i 1000 wagonów. Ogólna tendencja polityki polskiej zmierza do załatwienia żądań gospodarczych drogą obustronnych przyjacielskich rozmów z zainteresowanymi krajami. Jeśli wnosimy o umieszczenie odpowiednich poprawek w tekście traktatów pokojowych, to jedynie w celu stworzenia podstawy prawnej dla przyszłych dwustronnych rokowań.

Bałkańska komisja gospodarcza zaakceptowała naszą poprawkę, dającą podstawę do zwrotu lub zwaloryzowania dóbr lub interesów w stosunku do Rumunii. Dyrektor Łychowski podkreślił, że na skutek wniosku delegacji polskiej uznano oficjalnie dzień 1 września 1939 r. jako datę wybuchu drugiej wojny światowej. Dotychczas dzień wypowiedzenia wojny Niemcom przez Wielką Brytanię i Francję (3 września 1939 r.) ,uważany był za początek wojny.

Groźba przesilenia gabinetu w Egipcie

LONDYN, 6.9 (PAP). Jak donosi z Aleksandrii agencja Reutera, premier egipski Sidky-Pasza oświadczył w czwartek, że złoży dymisję swego gabinetu. Premier ma jednak nadzieję, przed niedzielą sformować nowy rząd, w skład którego wejdzie 4 przedstawicieli partii Saadystów.

KAIR, 6.9. (Reuter). 4 ministrów liberalnych w gabinecie Sidky-Paszy złożyło w czwartek rano swą dymisję po posiedzeniu partii liberalnej pod przewodnictwem prezesa partii Keyłal Paszy.

EAM przeciw plebiscytowi

LONDYN. 6. 9. (BBC) Minister Spr. Wewnętrznych Grecji przyjął oficjalne wyniki plebiscytu w Grecji. Ugrupowanie EAM oraz 3 inne ugrupowania republikańskie odmówiły przyjęcia wyników plebiscytu. Opublikowane wyniki są następujące: za powrotem króla 1.100.000 głosów zaś przeciwko pół miliona głosów.

Premier Tsaldaris zawiadomił o pojawieniu się pocisków rakietowych nad terytorium Grecji. Kierunku ich lotu nie dało się ustalić.

Przed konferencją Palestyńską

LONDYN. 6. 9. (BBC) Minister Bevin powrócił w piątek z Paryża do Londynu aby wziąć udział w konferencji palestyńskiej. Konferencję ma otworzyć premier Attlee wygłaszając dwa przemówienia, jedno do delegacji arabskiej, a drugie do delegacji żydowskiej.

Przedstawiciele Arabów zamieszkujących Palestynę odmówili udziału w Konferencji. Wezmą w niej natomiast udział przedstawiciele państw arabskich. Przedstawiciel Arabii saudijskiej Emir Foisal miał się wyrazić jakoby Liga Państw Arabskich miała przeciwstawić się tworzeniu autonomicznych okręgów arabskiego i żydowskiego. Będzie ona natomiast popierać stworzenie na terenie Palestyny jednolitego organizmu państwowego.

Połączenie stref okupacyjnych

LONDYN, 6.9 (BBC). — W ciągu najbliższych 10 dni ma nastąpić administracyjne połączenie stref brytyjskiej i amerykańskiej. W tej sprawie porozumiewali się dowódcy obu stref. W myśl zapadłej umowy ma nastąpić możliwie jak najszybsze wyrównanie stopy życiowej w obu strefach. Ujednostajniony zostanie zarząd finansów, komunikacji, rozdziału żywności. Generał Mac Narrey zawiadomił o zwiększającej się liczbie uchodźców na terenie strefy amerykańskiej. Uchodźami są przede wszystkim Żydzi z Polski.

Paraliż transportu w USA

NOWY JORK 6. 9. (PAP). Strajk 25 tysięcy kierowców samochodów ciężarowych w Nowym Jorku wstrzymał w dużym stopniu dopływ żywności do Nowego Jorku, dając się we znaki całemu życiu handlowemu tego miasta. Wydaje się, że nie ma widoków, aby strajk skończył się przed upływem tygodnia. Właściciele samochodów ciężarowych są nieustępliwi wobec żądania podwyżki płac ze strony robotników. Przewiduje się, że jeśli strajk przeciągnie się do końca tygodnia, obejmie około 100 tysięcy kierowców.

Dwa związki zawodowe marynarzy, należące do amerykańskiej federacji pracy wezwały swych członków do strajku, który obejmie około 100 tysięcy osób i sparaliżuje ruch okrętowy na wszystkich wodach Ameryki, jeśli członkowie innych związków zawodowych przyłączą się do strajkujących, strajk będzie protestem przeciwko odmowie ze strony biura stabilizacji płac zaaprobowania podwyżki płac, uzyskanej przez związek zawodowy drogą pertraktacji z przedsiębiorcami.

Ile zapłaci Rumunia

LONDYN 6. 9. 46 (BBC). Na bałkańskiej komisji ekonomiczno-gospodarczej delegat amerykański wystąpił z propozycją, aby Rumunia w ramach reparacji wypłaciła pełne odszkodowanie za zniszczenia i uszkodzenia własności obywateli państw sprzymierzonych. Delegat Zw. Radzieckiego przeciwstawił temu wnioskowi propozycję wypłat odszkodowań w wysokości 1/3 wartości zniszczonego majątku, motywując to faktem, że majątek ten służył przemysłowi rumuńskiemu w pełnym rozkwicie rządów faszystowskich.

Na odbudowę Panoramy Racławickiej

WROCŁAW 6. 9. (PAP). Wojew. Rada Narodowa powzięła jednomyślną uchwałę przekazania na „Fundusz Odbudowy Panoramy Racławickiej" pół miliona złotych. Na odbudowę Ossolineum postanowiono przeznaczyć 100.000. Równocześnie radni uchwalili: zrzec się diet za udział w dwóch posiedzeniach W. R. N. przeznaczając je również na „Fundusz Odbudowy Racławic".

Z konferencji pokojowej

„Kim jest Bonomi?"

LONDYN 6. 9. 46. (BBC). Na dzisiejszym posiedzeniu Komisji terytorialnej Włoch minister „Wyszyński zaatakował silnie propozycje włoskie oraz osobę przedstawiciela Włoch ministra Bonomi. „Kim jest Bonomi" — zapytuje Wyszyński — jako dyplomata Bonomi odznaczył się tym, że wykonał skrupulatnie zlecenia swoich faszystowskich mocodawców. Bonomi był również przedstawicielem Włoch na konferencje w Rapallo, którą to konferencje nazwał minister Wyszyński rabunkiem. Następnie polemizował z poglądem, jakoby armia włoska zadała decydujący cios w wojnie 1914—18 roku. Nie ulega chyba kwestii — mówi Wyszyński — że Austrię pokonała armia rosyjska, gdyż żołnierz włoski nie odznaczał się, jego zdaniem — wysokimi walorami wojskowymi. Minister Wyszyński stwierdza dalej, że 2/3 ludności prowincji Krainy Julijskiej stanowią Serbowie, Triest jest przeto obszarem jugosłowiańskim.

Sprawiedliwość stało się zadość

ŁÓDŹ (SAP). Nadzwyczajna Komisja Mieszkaniowa obradowała przez cały dzień niedzielny nad kwestią realizacji pierwszych wysiedleń do mieszkań zwolnionych z decyzji NKM przez elementy nieprodukcyjne. Przydzielono w pierwszym turnusie 50 mieszkań, głównie dla bezdomnych robotników większych fabryk którzy mimo licznych rodzin gnieździli się jak to stwierdzono w czasie kontroli w wilgotnych piwnicach względnie na poddaszach. Wczoraj wprowadzono również do mieszkań pierwszą grupę profesorów Uniwersytetu Łódzkiego. Mieszkania otrzymali dwaj profesorowie i dwaj asystenci, którzy z braku dachu nad głową mieszkali dotąd na salach wykładowych U. Ł.

W obecności przedstawicieli czynnika społecznego odpieczętowano lokale, wprowadzając do nich nowych, uszczęśliwionych lokatorów.

Truman unika wyjaśnień

WASZYNGTON. 6. 9. (PAP) Zainterpelowany w sprawie zniżki walorów na giełdzie nowojorskiej, prezydent Truman oświadczył przedstawicielom prasy, że nie posiada dość doświadczenia finansowego, by składać deklaracje w takiej sprawie. — Prezydent dodał, że zniżka ta naturalnie interesuje go i że obserwuje sytuację, ale woli jej nie komentować.

W odpowiedzi na inne zapytania prezydent oświadczył, że zastanawia się nad środkami rządowymi w związku z sytuacją spowodowaną strajkiem marynarzy, odmówił jednak sprecyzowania tych środków.

„Morska" kurtuazja

LONDYN. 6. 9. (PAP) Agencja Reutera donosi, że flota turecka na czele której znajduje się krążownik „Yovouse odpłynęła w dniu wczorajszym do Smyrny. Ma ona spotkoć się na Morzu Egejskim z okrętem brytyjskim.

W kilku wierszach

— Fryzjer Hermana Franka, sekretarza stanu protektoratu Czech i Moraw (niedawno powieszonego w Pradze) został skazany przez sąd wojenny w Pradze na 15 lat ciężkich robót. Frank mianował swego fryzjera na stanowisko Obragruppenleitera w Pradze. Był on naturalnie członkiem S. A.

— Na zaproszenie kardynała Griffina, arcybiskupa Westminsteru, przybędzie do Anglii kardynał Frings, arcybiskup Kolonii na 10-dniowy pobyt.

— Eskadra amerykańska, która znajdowała się od tygodnia w Neapolu, wypłynęła w kierunku Pireusu. Pozostał tylko jeden krążownik „Fargo".

— W amerykańskim sektorze Berlina od pierwszego października br. otworzona zostanie pierwsza szkoła amerykańska. Nauczać będą w niej Amerykanie.

— Do portu gdańskiego wpłynął polski statek „Narocz" Bałtyckiej Spółki Okrętowej z ładunkiem 800 ton superfosfatów z Afryki Północnej, oraz 1000 ton oleju maszynowego.

Etapy francuskiego socjalizmu (1)

Przed rokiem wielkiej klęski

Żadnej partii politycznej i żadnego ugrupowania o programie społeczno-gospodarczym, posiadającego nawet najściślejsze powiązanie międzynarodowe, nie można traktować w oderwaniu od tradycyjnych form życia politycznego danego kraju i jego historii. Prawda powyższa jest szczególnie ważna w odniesieniu do partii socjalistycznych poszczególnych narodów. Każda z nich posiada swoje charakterystyczne oblicze, ukształtowane pod wpływem historii swego kraju i różniące się w przejawach swego działania od socjalizmu innych krajów.

Tak, jak socjalizm polski wyrósł na podłożu walk niepodległościowych i powiązanie idei socjalizmu z ideą niepodległości stało się istotą programu PPS — tak socjalizm francuski rozwijał się poprzez wytężoną pracę organizacyjną i szukał osiągnięć i sukcesów w parlamencie. Przejawy czynnej postawy klasy robotniczej, które miały miejsce przed dojściem do władzy Frontu Ludowego w postaci strajków i manifestacji, były tylko ciężarem u wagi w rozgrywkach międzypartyjnych, a nie stanowiły metody, która miała prowadzić do zwycięstwa ideałów socjalizmu.

FRONT LUDOWY

Tego rodzaju postawa załatwiła powstanie Frontu Ludowego, w skład którego wchodzili nietylko socjaliści i komuniści, ale i radykali. To było też dowodem, że ministrowie socjalistyczni tego okresu oświadczali przy każdej okazji, że nie czują się związani własną dokryną, ale programem koalicji ludowej, programem kompromisu.

Osiągnięcia Frontu Ludowego, mimo iż nie były jeszcze decydującymi, zwróciły uwagę francuskiej klasy robotniczej na problem jedności proletariatu, dzięki której uczyniono pierwszy wyłom w twierdzy kapitalistycznej 200 magnackich rodzin francuskich. Ośrodkiem współpracy obu partii robotniczych były Związki Zawodowe (Confederation Generale du Travail — C. G. T.), które popierały każdą akcję uzgodnioną przez obie partie. W miarę jednak oddalania się od Frontu Ludowego, t. zn. w latach 1938—39 koalicja partii robotniczych poczęła ulegać rozluźnianiu. Działo się to na tle zmniejszania się stanu liczbowego Partii Socjalistycznej (SFIO — Section Francaise de l'Internationale Ouvriere — Sekcja Francuska Międzynarodówki Robotniczej) a zwiększania wpływów partii komunistycznej. Zjawisko powyższe posiada swoje logiczne uzasadnienie. Każdorazowy sukces parlamentaryzmu, każdorazowe osiągnięcie rządu socjalistycznego wyrażało się zwiększeniem stanu posiadania partii socjalistycznej. I tak SFIO w styczniu 1936 r. liczyła 77 tys. członków. W czerwcu tegoż roku cyfra ta urosła do 143 tysięcy, a w grudniu do 210 tys. W tymże samym roku organizacja młodzieży socjalistycznej przekroczyła cyfrę 50 tysięcy członków i ponad 100 pism znalazło się w zasięgu partii.

KŁOPOTY WEWNĘTRZNE

Historia SFIO z lat 1938—39 przypomina do złudzenia dzisiejszy okres Francji. Główny wysiłek partii sprowadzał się do zapewnienia równowagi między komunistami a radykałami, — ówczesna odmiana dzisiejszej „trójpartyjności". Ciągłe negocjacje z partią komunistyczną miały na celu zapewnienie sobie poparcia tej ostatniej, a z drugiej strony kierownictwo partii socjalistycznej kokietowało radykałów, obawiając się przerzucania się ich bardziej na prawo.

Tego rodzaju taktyka, w której trudno było realizować własne założenia doktrynalne, a trzeba było stale się liczyć ze współpartnerami politycznymi, doprowadzało do częstych scysji w ramach partii. Osiągnęły one swój punkt kulminacyjny w lutym 1937 roku, kiedy frakcja lewicowa w partii uzyskała 1/8 część mandatów w wewnętrznych wyborach partyjnych. Na czele grupy lewicowej stanął Marceau Pivert, krytykując zbyt umiarkowane stanowisko kierownictwa partii wobec konieczności zasadniczych reform strukturalnych społeczno-gospodarczych, oraz zarzucając kierownictwu partii współpracę z ugrupowaniami burżuazyjnymi na płaszczyźnie parlamentarnej. Rosnące znaczenie grupy Piverta, zmusiło Radę Naczelną Partii w marcu 1937 r. do usunięcia Piverta i jego najbliższego otoczenia z Partii.

Kongres marsylski z lipca 1937 r. potwierdził stanowisko kierownictwa partii, domagając się jednakże bardziej stanowczego stanowiska w dziedzinie reform strukturalnych, oraz wszczęcia rozmów z partią komunistyczną dla realizacji Partii Jedności Robotniczej.

Upadek drugiego rządu Leona Bluma w kwietniu 1938 r. spowodował ujawnienie się nowych konfliktów w łonie Partii, które zmusiły Radę Naczelną do zabronienia wszystkim b. członkom grupy Piverta prawa reprezentowania Partii. W tym samym czasie Rada Naczelna rozwiązała wszystkie ciała kierownicze Partii okręgu paryskiego. Ten doniosły krok jedyny w swoim rodzaju, był wynikiem wpływów grupy Pivert'a i komunistów wśród Paryskiego Komitetu SFIO (Federation de la Seine). Mimo radykalności tego kroku Partia nie zdobyła pokoju wewnętrznego. Sekretarz gen. Paul Faure wszczął walkę z odłamem dążącym do aktywnej współpracy z partią komunistyczną.

(C. d. n.)

Z życia PARTII

Warszawski aktyw obraduje

WARSZAWA (SAP). — Dnia 3 bm., w lokalu WK ul. Śnieżna 4, odbyło się posiedzenie plenum warszawskiego Wojewódzkiego Komitetu PPS.

Obradom przewodniczył przewodniczący WK PPS tow. Tadeusz Cwik, w prezydium zasiedli przew. CKW PPS tow. premier Osóbka-Morawski, sekretarz WK PPS tow. Feliks Baranowski, tow. Hieronim Dobrowolski i tow. Henryk Dąbrowski.

Obrady zagaił i powitał zebranych imieniem WK PPS tow. Tadeusz Cwik. Następnie przew. CKW PPS tow. premier Osóbka-Morawski w obszernym referacie poddał wnikliwej analizie układ polityczny wewnątrz kraju i stwierdził wielką rolę PPS w pracy nad pogłębianiem ustroju demokratycznego w naszym kraju oraz rolę naszej partii w konsolidacji wielkich mas społeczeństwa, w pracy nad odbudową naszego życia gospodarczego i politycznego.

Stojąc na stanowisku współpracy obu partii robotniczych, uważa ją za jedyną gwarancję zabezpieczającą nasze zdobycze społeczne i polityczne.

Omawiając sytuację międzynarodową tow. premier Osóbka-Morawski stwierdził, że Polska Partia Socjalistyczna działa na jak najszerszej bazie społeczeństwa w celu pogłębienia i zrozumienia naszego sojuszu ze Związkiem Radzieckim jako jedynym gwarantem naszych granic i Niepodległości.

Po skończeniu referatu, który był przerywany częstymi oklaskami zebrani zgotowali mówcy głośną owację, wznosząc okrzyki na cześć tow. premiera Osóbki-Morawskiego i CKW PPS.

Następnie, powstawszy z miejsc odśpiewano „Czerwony Sztandar", po czym przy niemilknących oklaskach uchwalono przez aklamację następującą rezolucję:

— Aktyw Polskiej Partii Socjalistycznej po wysłuchaniu referatu przewodniczącego CKW PPS tow. premiera Osóbki - Morawskiego, stwierdza, że władze partyjne reprezentują najszersze i najsłuszniejsze dążenia szerokich mas robotniczych i mas zorganizowanych w Polskiej Partii Socjalistycznej, stojących na gruncie ścisłej współpracy obu partii robotniczych i szczerego sojuszu ze Związkiem Radzieckim.

Masy te wyrażają najgłębsze zaufanie dla obecnego CKW i jego lini politycznej, zdecydowanie dają odpór wszelkim poczynaniom rozbijackim, rozumiejąc, że silne PPS — to gwarancja ustroju demokratycznego i Niepodległości naszej Ojczyzny.

W dalszym ciągu obrad zebrani wysłuchali referatu: organizacyjnego, który wygłosił sekretarz WK PPS tow. Baranowski, referatu o spółdzielczości: tow. Stankiewicza, z ref. samorządowego tow. Leśniewski oraz referatu o uchwałach Rady Naczelnej, który wygłosił przewodniczący WK PPS tow. Cwik.

Po wysłuchaniu referatów wywiązała się w przyjacielskiej atmosferze ożywiona dyskusja, w wyniku której powzięto szereg uchwał. Między innymi postanowiono powołać Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej na wszystkich szczeblach organizacyjnych Polskiej Partii Socjalistycznej.

Przegląd prasy

W naszej rzeczywistości

POKRZYWDZONY KOPCIUSZEK

„Dziennik Ludowy" (organ centralny SL) w nr 240 z dnia 4 bm., zamieszcza artykuł pod tytułem „Kiedy kopciuszek będzie królewiczem?", omawiający w związku z początkiem roku szkolnego, ciężkie położenie materialne polskiego nauczycielstwa.

Na sztandarze nowej Polski Ludowej wypisano sprawiedliwość społeczna. Wiemy, że nie tylko wypisano, ale że również czynione są duże wysiłki dla realizacji tego hasła. Wiemy, że wiele nierówności i krzywd zasypano, a reforma rolna jest tu najbardziej doniosłym osiągnięciem. Ale wiemy, że jeszcze więcej, niż zrobiono, pozostało do zrobienia i że właśnie pozycja NAUCZYCIEL jest właśnie taką, w której nic nie zrobiono na lepsze. Gdy przeróżnego rodzaju i stempla pływacy, kombinatorzy, spekulanci, koniunkturaliści, śmiecie społeczne opływają we wszystko — nauczyciel, wychowawca pokoleń, które idą, młodzieży, na której cała nasza przyszłość polega — nauczyciel boryka się z nędzą, żyje jak parias.

Dziś, gdy nauczyciel polski przystępuje do nowego roku pracy — tę gorzką prawdę o kopciuszku, który winien być królewiczem w nowej Polsce, trzeba wyraźnie i mocno powiedzieć.

BLOK I SUWERENNOŚC PARTII

Pod charakterystycznym tytułem „Stronnictwa są suwerenne" czytamy w „Rzeczypospolitej" (nr 242 z dn. 3 bm.) znamienne stwierdzenie, które, jak należy stwierdzić, jest zgodne ze stanowiskiem zajętym przez Polską Partię Socjalistyczną, wysuwającą hasło zjednoczenia całej demokracji polskiej dla pracy nad odbudową kraju i przebudową gospodarczo-społeczną:

Przypomnijmy więc: partie są organizacjami suwerennymi, niezależnie od siebie działającymi. Z tej ich suwerenności wynika, że mają one, formalnie biorąc pełne prawo występowania oddzielnie. Tak samo dzieje się zresztą w polityce międzynarodowej. Z faktu suwerenności poszczególnych państw wynika, że mają one prawo wstępowania w sojusze z innymi państwami, lub nie wstępowania.

Ugrupowania, które utworzyły Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego — trzon Rządu Jedności Narodowej — wysunęły projekt bloku wyborczego pięciu lub nawet sześciu stronnictw uważając, że skoro w obecnym stadium historycznym nie ma zasadniczych sprzeczności w ich programach, nie ma właściwie o co walczyć i że, co więcej, taka walka mogłaby się odbić szkodliwie zarówno na międzynarodowej sytuacji Polski, jak na stabilizacji wewnętrznej.

Z prac TUR

Książka dla wszystkich

Sprawa upowszechniania czytelnictwa, a w związku z tym i bibliotekarstwa, wysuwa się na czoło prac oświatowych TUR-u. Od pierwszych dni swej działalności, po wyzwoleniu kraju, Zarząd Główny TUR rozpoczął pracę na tym odcinku. Akcję planową w zasięgu ogólnopolskim podjęło jednak dopiero w styczniu br. Przystąpiono wówczas do zorganizowania sieci bibliotek, obsługujących wszystkie placówki TUR-u na terenie kraju, oraz szkoły dla dorosłych. uniwersytety powszechne, świetlice itp. Z przedwojennych bibliotek TUR-owych częściowo tylko zostały uratowane księgozbiory w Krakowie i Łodzi. We wszystkich innych ośrodkach trzeba było odnowa rozpocząć kompletowanie książek.

Półroczna praca Komisji Bibliotecznej przy Zarządzią Głównym TUR, dała już dziś poważne rezultaty. Przy Zarządzie Głównym istnieje dziś biblioteka z literaturą przeważnie naukową, licząca około 4500 tomów. Korzysta z niej wiele osób z rozmaitych sfer społeczeństwa, przede wszystkim zaś działacze społeczni i aktywiści T. U. R. oraz młodzież. Zorganizowana została poza tym Centralna Biblioteka ruchoma o charakterze popularno - naukowym i beletrystycznym. licząca 8000 tomów. Biblioteka wędrowna powstała również przy Zarz. Woj. TUR-u w Krakowie. Ogółem księgozbiory TUR wynoszą dziś już około 42 tysiące tomów.

Akcja biblioteczna TUR idzie również w kierunku prowadzenia badań w zakresie potrzeb czytelnictwa w środowisku robotniczym oraz udziału w planowaniu wydawnictw. zaspakajających potrzeby czytelnicze pracujących.

Wiele uwagi poświęca Zarząd Główny TUR szkoleniu kadr bibliotekarskich. W sierpniu br. odbył się w domu wypoczynkowym TUR w Józefowie pierwszy kurs bibliotekarski TUR. Uczestniczyło w nim, w ramach wczasów urlopowych 40 pracowników bibliotecznych TUR i związków zawodowych. Kurs potraktowany był jako wstęp do samokształcenia bibliotekarskiego słuchaczy. Obudzenie zapału do pracy, a jednocześne pokazanie jej trudności i nauczanie pokonywania tych trudności było głównym celem kursu. Reakcja słuchaczy była żywa, zainteresowanie duże. Poznanie roli bibliotekarza jako pośrednika pomiędzy książką a czytelnikiem, uświadomienie wartości pracy bibliotecznej, przyczyniły się do wielkiej gorliwości, z jaką uczestnicy kursu chłonęli wiedzę o książce, dążyli do opanowania techniki pracy umysłowej i techniki bibliotecznego opracowania książki.

W listopadzie zorganizowany będzie drugi kurs biblioteczny T. U. R.

Konie z UNNRA dla Polski

GDAŃSK, 5.9 (ZAP). — 30 sierpnia br. przybył do Gdańska amerykański statek typu Liberty s/s „Wilhelm S. Helsted" z ładunkiem 314 koni UNRRA dla Polski.

Co chcą u nas kupować?

Zrzeszenie Eksporterów i Importerów R. P. otrzymuje coraz więcej pytań i ofert dotyczących naszych możliwości eksportowych. Mamy więc zapotrzebowanie przede wszystkim na suszone grzyby i owoce leśne, jak jagody, borówki i jeżyny; następnie (co jest już częściowo realizowane) na wszelkiego rodzaju wyroby wiklinowe (koszyki i obręcze), o które proszą firmy szwedzkie. Były konsul szwedzki pragnie zbywać na naszym rynku części radiowe i elektryczne, lampy itp.

Szereg firm angielskich interesuje się importem wyrobów drzewnych z Polski. Firma duńska pragnie nawiązać stosunki handlowe z polskimi wytwórcami materiałów budowlanych, dachówek, drzewa tartego, heblowanego itp. Łatwo znajdziemy również zbyt na zabawki dla dzieci (artystycznego przemysłu ludowego), na rośliny lekarskie, soki jagodowe i owocowe, oraz wiele gatunków warzyw (groszek, ogórki). Pewna firma z Ondurmanu (Sudan Brytyjski) interesuje się importem z Polski wyrobów szklanych, porcelanowych, fajansowych i emalii. Ta sama firma pragnie zbywać u nas różne skórki oraz inne produkty sudańskie. Firma kanadyjska oferuje różną galanterię, a mianowicie: kości do gry plastyczne, igły, brezenty, wiązania do nart, satynę, taftę itd. Firma z Bostonu (USA) nawiąże stosunki handlowe z dostawcami skórek cielęcych i kozlich.

Szwajcaria zakupi u nas chętnie dyktę, włos koński, szczecinę i wszelkiego rodzaju sierść.

Ministerstwo Żeglugi i Handlu Zagranicznego zbiera poza tym materiały dla rokowań traktatowych z nast. krajami: Francją, Belgią, Holandią, Włochami, Hiszpanią, Portugalią, Wielką Brytanią i USA.

Z powyższego zestawienia wynika, że po uregulowaniu możliwości działania naszych firm handlu zagranicznego przez mający się wkrótce ukazać dekret, będziemy prowadzili ożywioną wymianę towarową ze wszystkimi ważniejszymi państwami świata. Zainteresowanie naszym rynkiem dotyczy nie tylko eksportu, ale co ma bardzo duże znaczenie, i importu, który może być znaczny. Wiele polskich przedwojennych firm eksportowych miało poważne stosunki przed 1939 i jest nadzieja, że ponowne ich nawiązanie przyniesie korzyść Państwu i ożywi nasz handel wewnętrzny i zagraniczny.

Pomoc dla rolnictwa

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów postanowił przyjść z pomocą rolnictwu na terenie Ziem Odzyskanych i na zniszczonych terenach starych w formie udzielenia kredytu siewnego rolnikom. Na Ziemiach Odzyskanych pomoc ta odbywać się będzie pod kontrolą Ministerstwa Rolnictwa.

Na terenie ziem starych pomoc kredytową zostanie objęte województwa: warszawskie, kieleckiego, lubelskie, białostockie, rzeszowskie, krakowskie i lubelskie. Kredyt będzie udzielany rolnikom' a) zniszczonym na terenach przyczółkowych, b) zniszczonym na skutek zajęcia ich ziemi przez Niemców na poligony, c) zniszczonym przez napady band (lubelskie, rzeszowskie, białostockie), d) dotkniętych klęską gradobicia.

Kredyt siewny będzie udzielony w gotówce w kwocie 120 mil. zł i w zbożu siewnym na skrypty dłużne, płatne najpóźniej 30 listopada 1947 r. w wysokości 20.000 ton zbóż siewnych. Na Ziemiach Odzyskanych kredyty wyniosą 120.000 to nzbóż siewnych. Zboże rozprowadzone będzie przez aparat spółdzielczy.

Zboże siewne zakupione będzie przez „Społem" na rynku krajowym i w miarę potrzeby sprowadzane z ZSRR i Czechosłowacji.

Ze sportu

Wisła-Garbarnia 3:1

Rewanżowe spotkanie piłkarskie w ramach rozgrywek o mistrzostwo Krakowa przyniosło acz kolwiek zasłużone, jednakże w za wysokim stosunku odniesione zwycięstwo drużynie Wisły.

Według przebiegu gry spodziewać się raczej należało wygranej Wisły, ale tylko z różnicą jednej bramki. Wisła była drużyną znacznie lepszą technicznie co też w drużym stopniu wpłynęło na to, że panowała ona właściwie nad sytuacją. Na szczególne wyróżnienie zasługuje, jak zwykle, opanowany Filek, obaj Wapienniccy oraz Artur i Gracz w napadzie.

Drużyna Garbarni przeciwstawiła grę ostrą i szybką, ale niestety bezładną, a brak zespołowości spowodował, że nie mogła ona uwidocznić cy frowo, czasami dość długo, trwającej przewagi.

W Garbarni wyróżnić można jedynie Nowaka, który jest piłkarzem w pełnym tego słowa znaczeniu.

Pierwsza bramka pada w piątej minucie ze strzału Cholewy, przy czym więcej z gry ma Wisła. W 20-ej minucie pod bramką Garbarni powstaje zamieszanie i napastnicy Wisły mieli szereg okazji do podwyższenia wyniku, jednakże piłka wywędrowała na środek boiska. W 31 minucie Artur strzela drugą bramkę, przerzuciwszy piłkę nad Jakubikiem. Od 35 minuty lekką przewagę ma Garbarnia, jednakże w 39 minucie Wandas przebija się do linii bramkowej, podaje piłkę do środka, Cholewa dobiega, strzela głową i Wisła prowadzi 3:0.

Po zmianie pól znowu Garbarnia narzuca ostre tempo, podchodząc często pod bramkę przeciwnika. W 5-ej minucie piękny strzał Nowaka broni Jurowicz. W 32 minucie omal, że nie pada 4-ta bramka dla Wisły, a mianowicie Cholewa przejmuje podanie Giergiela i strzela... w słupek. W 35 minucie za rękę Flanka na polu bramkowym sędzia dyktuje rzut karny, z którego Rakoczy strzela honorową bramkę dla swoich barw.

W 41 minucie Ignaczak ma okazję do strzelenia drugiej bramki jednak że z odległości 5 metrów posyła piłkę w aut. Do końca utrzymuje się przewaga Garbarni.

Zawody te prowadził ob. Zdybalski, jak zwykle słabo.

Widzów 8 tys. (L)

BAJKI NIE BAJKI

Historia nieprawdopodobna

Stanowczo mam pecha. Gdyby choć moje nazwisko leżało na początku alfabetu możeby było inaczej. Nieszczęście chciało, że los umieścił je w granicach między P i Z. Tu początek tragedii!

A mówił mi Feluś — człowieku nie żeń się Jakże jednak słuchać przyjaciela, kiedy wujcio Remigiusz i ciocia Klotylda tyle gadają, że ognisko, rodzina i święty obowiązek wobec narodu, że kinofikacja i populacja, Ziemie Odzyskane i w ogóle.

Postanowiłem, przepadło! Mam już wszystko. Potrzebne jeszcze tylko zaświadczenie zamieszkania. Drobiazg, poprostu głupstwo. Pięć kroków do Urzędu Ewidencji i po krzyku.

Przyjaciel Feluś znał jeszcze jedną mądrość — jeżeli chcesz sobie życie obrzydzić, spróbuj załatwić co w urzędzie miejskim. Nie pamiętałem o tym, kiedy znalazłem się na końcu kilkumetrowego ogona przed drzwiami opatrzonymi urzędowymi sentencjami: »Wchodzić tylko pojedynczo« »Nie pluć na podłogę« i »Wydawanie zaświadczeń«.

Czas zaczął cieknąć kroplami magistrackiej nudy. — Dziewiąta! — ziewnęła starsza pani. — Dziewiąta — jęknął tęgi obywatel. — Wszystko przyjdzie na czas — zaseplenił chudy emeryt uśmiechając się naiwnie do wizji przydziałów z UNRRA.

Na dworze deszcz. Koniecznie, dla nastroju. Po długiej chwili drzwi otworzono. Pierwszy szczęśliwy wpadł do wnętrza. Szereg zakołysał się. — Nareszcie — westchnęła blada panienka na końcu, zdobywając dla siebie 7 milimetrów miejsca.

Godz. 10-ta. Deszcz prawidłowy. Tłum przestępuje z nogi na nogę. Zaczyna być nieprzyjemnie. Po długich minutach strona wychodzi. Ogonek zmniejsza się o dwójkę i rośnie o pięcioro. Za pół godziny pan radca biegnie poradzić się pana radcy w sprawie jednej rady. Niedobrze. Przystojny facet wyłamuje się z szeregu i idzie do fryzjera. Zarósł od rana. Emeryt zaczyna bredzić. Wydaje mu się, że, to już pojutrze. Otyła jejmość rozparcelowała na moich plecach wcale nie chudszy biust i żałuje głośno minionych lat i straconego czasu.

Pan radca wraca. Dwie strony wchodzą i dwie wychodzą. Jest jedenasta. Pod oknem profesor astronomii palcem na szybie wylicza z matematyczną pewnością, że do Bożego Narodzenia będziemy załatwieni. Wesoły typ! Nagle powiało wodą kolońską. Wrócił elegant od fryzjera. Zajęli mu miejsce. Awantura. Padają brzydkie propozycje z których nikt nie chce skorzystać. Długi jak tasiemiec obywatel z twarzą gryzonia denerwuje się wyraźnie. Co chwilę łapie się za żołądek. Do drzwi podchodzi gruba obywatelka. — Ja do sprawdzenia adresu! — terroryzuje bliźnich potężnym basem. Za nią sunie ławą pięć bab. Zdobywają drzwi szturmem.

Tasiemcowy obywatel jest wyraźnie przegrany. Podbiega do woźnego. — Panie gdzie tu toaleta? — Nima — pada brutalna odpowiedź — Jest ale dla urzędników. Syp pan na planty!

Obywatel trzymając pasek krzyknął o zatrzymanie ogonka i wybiegł. Żal mi się go zrobiło. Chciałem mu pożyczyć parasola. Daremnie szukałem go w zaroślach. Kiedy wróciłem ogonka już nie było.

No i co dalej? Nie mam tego zaświadczenia. Chyba że uwierzą mi na słowo. Dobrze radził mi Feluś, ale ja stanowczo mam pecha.

Obchody wrześniowe

Na tle 1000 letnich zmagań polsko-niemieckich ze specjalną wyrazistością występuje wojna polsko-niemiecka 1939 roku. Dlatego Polski Związek Zachodni organizuje w ramach rocznic wrześniowych szereg obchodów i uroczystości na terenie całego kraju, ze specjalnym uwzględnieniem tych miejscowości, których imię związane jest w jakikolwiek sposób z przebiegiem wojny.

A więc tam gdzie toczyły się walki regularne armii, Kutno, Modlin, Warszawa, jak i ludności cywilnej z dywersantami niemieckimi, tam gdzie dokonano gwałtu i zbrodni na bezbronnej ludności polskiej i tam wreszcie gdzie założono i utrzymywano obozy koncentracyjne, przejściowe, pracy, bądź też więzienia (Pruszków, Oświęcim, Treblinka, Majdanek itd.)

Obchody wrześniowe powinny przez przypomnienie świeżych jeszcze cierpień stać się bodźcem do szybszej odbudowy kraju, do pełnego wykorzystania zwycięstwa, do zwrócenia baczniejszej uwagi na Niemcy i wzmócnaszą zdecydowaną wolę walki z niemczyzną, przez tępienie jakichkolwiek prób regeneracji militaryzmu i imperializmu pruskiego.

Należy zwrócić uwagę na rozbudowę Niemiec powojennych w dziedzinie politycznej, gospodarczej i kulturalnej i podkreślić, że odbudowa ta, dokonuje się w gwałtownym tempie i to w półtora roku zaledwie po zakończeniu najstraszniejszej, ze wszystkich wojen w dziejach ludzkości i spowodowanej przez Niemcy.

A dzieje się to wszystko w chwili wielkich procesów zbrodniarzy wojennych i podczas obrad konferencji pokojowych.

We wrześniu 1939 roku Polska pierwsza wzięła na siebie ciężar rozprawy zbrojnej z hitleryzmem i imperializmem niemieckim. W wojnie tej naród i żołnierz polski nie zawiedli. Dali ogromne dowody bohaterstwa. To też należy oddać hołd tym wszystkim, którzy przelewali krew za wolność Polski i świata na polach Kutna i twierdzy Westerplatte i tym wszystkim, którzy zginęli tragicznie w dniach wrześniowych i później w różnych miejscach kaźni. Ani jeden wysiłek, ani jedna kropla krwi nie mogą pójść na marne, zostać zapomniane. (o. d.)

PZZ do Polonii amerykańskiej

Polski Związek Zachodni rozpoczął korespondencję z Ameryką mając na celu wydobycie form, do odlewu rzeźb figuralnych na pomnik Grunwaldu, równocześnie nawiązuje współpracę z Polonią amerykańską co do odbudowy pomnika.

(c. d.)

Z komitetów odbudowy

Akcja Wojewódzkiego Wydziału Odbudowy Stolicy zakreśla coraz to szersze koła, obejmując swą działalnością komitety powiatowe w miejscowościach: Chrzanów, Brzesko, Tarnów, Nowy Sącz, Nowy Targ, Miechów, Myślenice, Limanowa, Olkusz, Dąbrowa, Tarnowska, Wadowice, Żywiec, Biała Bochnia, powiat Kraków.

W skład komitetów pow. wchodzą komitety gminne. Wynikiem dotychczasowej pracy komitetów jest zebrana suma około 2 milionów zł, z którą przystąpiono do odbudowy »Dziekanki«.

Należy podkreślić że Zjednoczenie Przem. Drzewnego na okręg krak. ... gotowość do wykonania robót stolarskich w tym budynku.

(o. d.)

Sierpniowa produkcja KZPW

Krakowskie Zjednoczenia Przemysłu Węglowego obejmujące 7 kopalni, a mianowicie: Jaworzno, Sobieski, Brzeszcze, Artur, Janina, Zbyszek, Krystyna uzyskały w sierpniu b. r. 210.498 ton, uzyskując dzienne wydobycie 8.094.

W ten sposób plan wykonano w 96,4%.

Przyczyną niewykonania planu w znikomym zresztą procencie jest fakt, że element robotniczy pracujący na terenie Zjednoczenia Krakowskiego rekrutuje się z drobnych rolników.

W okresie prac rolnych robotnicy ci wielokrotnie opuszczają pracę, przeprowadzając roboty rolne na terenie własnych gospodarstw.

Jeżeli chodzi o wykonanie planu, to na pierwszym miejscu znalazła się kopalnia Zbyszek, wykonując go w 105,8%, wydobywając 17.887 ton (w planie 16.900). Produkcja dzienna na „Zbyszku" wyniosła 688 ton przy planowanych 650 tonach.

Na następnym miejscu znalazła się kopalnia „Artur", wykonując plan w 99% przez wydobycie 30.900 ton (w planie 31.200). Na trzecim miejscu kopalnia „Sobieski", która wykonała plan w 98,1%, wydobycie 12.757 (w planie 130.000). Na ostatnim miejscu znalazła się kopalnia „Krystyna", wykonując plan zaledwie w 79,8%, wydobywając 2.489 przy planowanych 3.120. Produkcja dzienna 95 ton, planowana 120 ton.

Pod względem wydajności na pierwszym miejscu znalazła się „Krystyna", która uzyskała wydajność 0.401 przy planowanej 0.263, uzyskując procent wykonania 152,5 przed kopalnią „Brzeszcze" 0.998 przy projektowanej 0.959 i „Zbyszkiem" 0.882 (planowane 0.880). Na ostatnim miejscu kopalnia „Artur", która uzyskała wydajność 0.869 przy planowanych 0,867, uzyskując procent wykonania 100,2.

Jeżeli chodzi o wysyłkę to na pierwszym miejscu „Artur", wykonując plan w 112,4% przed Jaworznem 110,9% i „Zbyszkiem" 107,1. Na ostatnim miejscu „Krystyna" 32,3.

Ogólny procent wydajności dla Zjednoczenia w sierpniu wyniósł 104,4, zaś wysyłkę przeprowadzono w 97,9% planu.

Kraków produkuje filmy

Istniejący w Krakowie Instytut Filmowy objawia dużą aktywność. Poza szkoleniem nowych kadr prowadzi on prace nad produkcją filmów o charakterze naukowym.

Wysoki poziom tych filmów gwarantuje współpraca przedstawicieli świata nauki z dziedziny geografii, przyrody i in. Dotychczas wykonane zostały filmy pt. „Ręce dziecka przy zabawie i pracy" (opracowany przez wybitnego psychologa prof. U. J. Szumana), następnie film krajoznawczy pt. „Łopuszna".

Na ukończeniu znajdują się filmy „Rak", „Kałużnica" oraz „Wieliczka".

Plan produkcji Instytutu Filmowego przewiduje stworzenie filmów krajoznawczych ze szczególnym uwzględnieniem piękna krajobrazu, strojów regionalnych oraz obyczajó.

Na „warsztacie" znajduje się filmowa monografia ołtarza Wita Stwosza oraz film o Krakowie „Miasto Zabytków".

Kto to wyjaśni?

Szereg firm prywatnych pracujących na zlecenie urzędów i władz państwowych nie otrzymuje kart żywnościowych pierwszej kategorii.

Interwencje w tej sprawie na terenie OKZZ nie odnoszą skutku, wobec tego, że Miejski Wydział Aprowizacji i Handlu opiera się na instrukcji Ministerstwa Aprowizacji i Handlu z dnia 22 maja 1946 r., która brzmi według § 5 „Pracownicy przedsiębiorstw prywatnych otrzymują kartki pierwszej kategorii, jeżeli firmy więcej niż 75% produkcji dają do dyspozycji państwa po cenach sztywnych".

Wobec tego, że szereg firm krakowskich prowadzi roboty na podstawie ofert nie otrzymują one tych kart, mimo że ich produkcja dla państwa wynosi 88%, z mocy decyzji Miejskiego Urzędu Obwodowego nr 6.

Inne jest stanowisko delegata OKZZ do spraw aprowizacji tow. Flaka, ale sprzeczna interpretacja instrukcji nie daje pozytywnego wyniku.

Za kradzież darów UNRRA -- więzienie

Ostatnio funkcjonariusze MO wpadli na trop złodziei, którzy usiłowali sprzedać dużą partię artykułów żywnościowych UNRRA pochodzących z kradzieży.

W toku dochodzeń zatrzymany został Janik Adam, Zieliński Stanisław oraz nieletnia Jurgałła Stanisława, która zajmowała się sprzedażą wymienionych artykułów.

Dalsze śledztwo ujawniło w rezultacie magazyn ze skradzioną żywnością, gdzie znaleziono znaczną ilość amerykańskiego smalcu, sera i margaryny. Okazało się, że skradziono je z magazynu Kuratorium Szkolnego.

Po ukończeniu dochodzeń przekazano sprawę prokuratorowi sądu okręgowego, który niezdrowe apetyty przestępców uspokoi słuszną i sprawiedliwą karą.

Motocykliści ostrożniej!

Przed kilku dniami w Bronowicach Małych zderzyły się 2 jadące naprzeciw motocykle. Skutki zderzenia z powodu nadmiernej szybkości były tragiczne.

Kierowca jednego z motocykli Porębski Bolesław poniósł śmierć na miejscu. Kierowca drugiego motoru Maciejczuk Aleksander odniósł poważne obrażenia zewnętrzne. Zajęło się nim pogotowie ratunkowe.

Wczoraj wieczorem o godz. 22-giej nieostrożny motocyklista wpadł na chodnik przy ul. Limanowskiego i potrącił silnie robotnika Niedbałego Stanisława, powracającego z pracy. Skutkiem wypadku potrącony doznał poważnych kontuzji wewnętrznych. Po opatrzeniu na miejscu, przewieziono go do szpitala.

W związku z mnożącymi się wypadkami motocyklistów, którzy często nie posiadają odpowiednich uprawnień kierowcy, dobrze by było zaostrzyć kontrolę dla zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu ulicznym.

Dotyczy to przede wszystkim nieletnich, których nieostrożność i rekordy szybkości stanowią poważne niebezpieczeństwo.

Kradzież samochodów

Ostatnio kilku osobników dokonało kradzieży auta ciężarowego marki Janies we wsi Posadowa, powiat Nowy Sącz. Samochód był własnością Państwowego Kierownictwa Budowy Dróg.

W tym samym czasie na szosie Stary Sącz skradziono samochód osobowy należący do Ministerstwa Opieki Społecznej.

Za amatorami wygodnej jazdy podjęło energiczne poszukiwania.

Jednodniówka Dziennikarzy krakow.

Sekcja Wydawnicza Związku Zawodowego Dziennikarzy Krakowskich przystępuje w najbliższym czasie do wydania Jednodniówki, mającej zobrazować działalność dziennikarzy krakowskich w czasie okupacji. Do współpracy nad tym wydawnictwem zaprasza się wszystkich Kolegów, prosząc o nadsyłanie treściwych artykułów pod adresem Sekcji — Mogilska 24 m. 2 w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 października br. Redaktorem Jednodniówki jest dr Jan Lankau".

Międzynarod. „Tydzień Odbudowy Warszawy"

Dnia 1 września br. w rocznicę najazdu Niemców na Polskę i równocześnie w rocznicę objęcia przez śp. bohaterskiego prezydenta Starzyńskiego komendy cywilnej obrony Warszawy, proklamowano Międzynarodowy Tydzień Odbudowy Warszawy.

W tygodniu tym podjęta została akcja propagandowa nad zainteresowaniem czynników międzynarodowych we współpracy nad odbudową Stolicy (o. d.)

Bohaterom z Westerplatte

7 września br. w dniu kapitulacji Westerplatte Polski Związek Zachodni Okręg gdański urządza wielką manifestację ku uczczeniu żołnierzy-bohaterów, równocześnie mającą na celu przypomnienie krzywd, wyrządzonych narodowi polskiemu przez Niemców. W uroczystości wezmą udział władze miejscowe, oraz przedstawiciel Prezydium Zarządu Głównego PZZ, który wygłosi przemówienie. (c. d.)

Krakowski PUR działa

W ciągu miesiąca sierpnia br. przybyło na teren 14-tu powiatów tut. Woj. Oddziału 2381 repatriantów, a to 2053 ze Wschodu i 328 z Zachodu, w tym rolników — 255, robotników — 193, rzemieślników — 234, kupców i przemysłowców K 89, pracowników umysłowych — 516, oraz ich rodziny.

W tym samym okresie sprawozdawczym przesiedlono z terenu działalności Woj. Oddziału PUR — Kraków 6398 osób (1715 rodzin).

Od początku akcji do dnia 31 8. 1945 r. przesiedlono 327.771 osób (115.074 rodzin).

Radio

na dzień 7 września 1946 r. (sobota)

6.00 Sygnał czasu, pieśń „Kiedy ranne wstają zorze" i kalendarz historyczny. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Odczytanie programu 6.25 Gimnastyka poranna. 6.35 Muzyka poranna. 6.57 Sygnał czasu. 7.00 Muzyka poranna. 7.30 Powtórzenie najważniejszych wiadomości. 7.35 Koncert życzeń. 8.20 Informacje ogólnopolskie. 8.30 Przerwa. 11.30 Kronika krakowska. 11.40 Uwertury operowe (płyty) 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Bicie zegara i hejnał z Wieży Mariackiej. 12.05 Dziennik południowy. 12.35 Muzyka. 12.55 „5 minut poezji". 13.00 „Na ziemiach odzyskanych". 13.15 Z życia narodów słowiańskich. 13.30 Koncert Małej Orkiestry P. R. z udziałem Fuchsa (śpiew). 14.00 „Słowik" — audycja dla dzieci starszych. 14.30 Reportaż. 14.40 Rezerwa. 14.50 Chwila muzyki z płyt. 15.00 Odczyt prof. dra Henryka Mościckiego pt. „Wśród nowych książek". 15.15 Muzyka popularna w wyk. Czesława Kamioski (skrzypce, Marii Zientówny, (śpiew) i Alfreda Muellera (akompaniament). 15.53 Reportaż L. Gramatyka-Golkowej. Po drugim etapie automobilklubu Polskiego. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.30 Popularne utwory skrzypcowe w wyk. Mariana Dobrzyńskiego. 16.55 Audycja poetycka „Elżbieta Szemplińska" — wiersze. 17.10 Koncert zespołu Zbigniewa Szereckiego z udziałem Jadwigi Zwiekryn-Imielowej (śpiew) 17.50 Odbudowujemy Warszawę. 17.55 Audycja wojskowa. 18.10 Reportaż dźwiękowy. 18.25 Wędrówka z mikrofonem. 18.35 Pieśni Piotra Czajkowskiego w wyk. Gorzechowskiej. 18.50 Audycja TUR-u. 19.00 „Nauka przy głośniku". 19.15 Odczyt mgr Lidii Stankiewicz pt. „Przestrzeń". 19.30 Audycja Chopinowska. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.30 Reportaż pt. „Głosy posłów" z udziałem Juliana Przybosia, Józefa Andrzeja Frančika, w oprac. Heleny Wielowieyskiej. 21.10 Muzyka. 21.45 Rozmaitości. 21.55 Odczytanie programu lokalnego na dzień następny. 22.00 Słuchowisko pt. „Matka i córka" — fragment sztuki Jarosława Iwaszkiewicza pt. „Lato w Nohant" w oprac. red. Mieczysława Markowskiego. 22.15 Koncert Orkiestry Tanecznej P. R. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika radiowego. 23.10 Fragmenty z zawodów lekkoatletycznych o mistrzostwo Polski. 23.20 Program na jutro. 23.30 Hymn i zakończenie programu.

Sąd Grodzki w Krakowie
dnia 3 września 1946 r.
Sygn. I. 3. Zg. 807/46

OGŁOSZENIE

Sąd Grodzki w Krakowe na wniosek Adolfa Rippe, zamieszkałego w Krakowie, ul. Dietla 46a, wdrożył postępowanie o stwierdzenie zgonu:

1) Wilhelma Rippe, ur. 4.II.1883 w Krakowie, syna Maurycego i Salomei, 2) Stanisławy Rippe ,ur. 30.VI. 1924 w Krakowie, córki Wilhelma i Wiktorii, ostatnio zamieszkałych w Krakowie przy ul. Limanowskiego 4, którzy wywiezieni zostali do obozu w Bełżcu, gdzie zmarli, a to Wilhelm Rippe w czerwcu 1942, zaś Stanisława Rippe, w sierpniu 1912.

Wzywa się wszystkie osoby, które mogłyby udzielić wiadomości o wyżej wymienionych aby doniosły o tym Sądowi w terminie jednego miesiąca od tego ogłoszenia. Po upływie tego terminu wydane zostanie postanowienie stwierdzające zgon.

Sąd Grodzki w Krakowie

Czytajcie i rozpowszechniajcie „NAPRZOD"

Sąd Grodzki w Krakowie
Sygn. I. 1.Zg. 886/46.
dnia 2 września 1946.

OGŁOSZENIE

Na wniosek ob. Arona Geldwertha zam. w Krakowie, ul. Dietla nr 25 wszczęte zostało postępowanie o stwierdzenie zgonu następujących osób: 1) Freidy z Gutterów Geldwerth ur. w r. 1869 w Chrzanowie, 2) Stefanii Geldwerth ur. w r. 1904 w Krakowie, 3) Doby Relj z Geldwerthów Scharf ur. w r. 1891 w Krakowie, 4) Racheli Scharf ur. w r. 1921 w Krakowie, 5) Mojżesza Jakuba Scharf ur. w r. 1929 w Krakowie, 6) Chajma Scharf ur. w r. 1932 w Krakowie, 7) Perli z Geldwerthów Korall ur. w r. 1894 w Krakowie, 8) Getzla Koralla ur. w r. 1896 w Krakowie, 10) Mendla Hollaendra ur. w r. 1896 w Oświęcimiu, 11) Salomona Barucha ur. w r. 1928 w Krakowie, 12) Jakuba Hollaendra ur. w r. 1930 w Krakowie, 13) Schifry Hollaender ur. w r. 1931 w Krakowie, 14) Cerel Hollaender ur. w r. 1935 w Krakowie, 15) Jachety Hollaender ur. w r. 1940 w Wieliczce, 16) Róży Geldwerth ur. w r. 1902 w Krakowie, wszystkich zamieszkałych do 1939 roku w Krakowie, oraz: 17) Racheli z Geldwerthów Censor ur. w r. 1889 w Chrzanowe, 18) Lobla Censor ur. w r. 1888 w Krakowie, 19) Salomona Barucha Censor ur. w r. 1811 w Krakowie, 20) Hanii Censor ur. w r. 1913 w Krakowie, 21) Jakuba Censor ur. w r. 1915 w Krakowie, 22) Sendra Censor ur. w r. 1919 w Krakowie, 23) Róży Censor ur. w r. 1919 w Krakowie, 24) Parli Censor ur. w r. 1924 w Krakowie.

Osoby ad) 17—24 mieszkały w Antwerpii skąd zostały w r. 1943 wywiezione do obozu w Oświęcimiu. Osoby zaś ad) 1—5 wywiezione zostały do Bełżca a Róża Geldwerth zginęła w Rozpuciu pod Sanokiem.

Wzywa się, aby ktokolwiek mający wiadomość o wymienionych zawiadomił Sąd w terminie do jednego miesiąca od tego ogłoszenia, gdyż po upływie tego terminu Sąd orzeknie o stałecznie o wniosku.

Sędzia Grodzki
Dr Regniewicz m. p.

Na łańcuch prasowy

Tow. Wolniąk wpłaca na Łańcuch Prasowy zł. 300 i wzywa tow. Olszowskiego Miechów.

Tow. Jadwiga Róża Kmiecik wpłaca na Łańcuch Prasowy zł. 100.

Oddział Drogowy **P.K.P.** w Krakowie zwraca uwagę na przetarg nieograniczony na (586)

odbudowę sączków kamiennych

na usuwisku w Sadowiu, linii Tunel-Kraków km. 31,780

Ogłoszenie i informacje: Kraków, pl. Kolejowy 2.
Termin składania ofert: do dnia 14.9. 1946 r., godz. 10-tej

Kraków, dnia września 1946.

OBWIESZCZENIE

Urząd Wojewódzki Krakowski — Wydział Odbudowy ma do obsadzenia kilka stanowisk: architektów, budowniczych, techników, sił buchalteryjnych i biurowych w Wydziale Odbudowy w Krakowie oraz w Referatach budowlanych podległych Starostw.

Wynagrodzenie wedle umowy. Bliższych informacji zasięgnąć można w Wydziale Odbudowy Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, ul. Basztowa 22. - III p. pokój Nr. 190, gdzie należy wnosić dokumentowane podania.

Za wojewodę
(588) *(--) Zyliński* — **W. R.**
Naczelnik Wydziału Odbudowy.

NAJTRWALSZY LAKIER DO SKÓR | ULTRAMARYNA W PAŚCIE Z ZAPACHEM

DO OBUWIA, TOREBEK i t.p. WYR. SKÓRZANYCH | „UNIDA" WYTW. CHEM. | ULTRAMARYNA W OPAK. 1 DKG

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ
„samar"
CHEMIKALIA ART. TECHNICZNE GOSP. DOMOWEGO
KRAKÓW, STRADOM 7 tel. 551-56

OKZZ szkoli oświatowców

Okręgowa Komisja Związków Zawodowych, Wydział Kultury i Oświaty zawiadamia, że w dniu 10 września zr. rozpoczyna się II kurs dla referentów kulturalno - oświatowych, pracujących przy Radach Powiatowych Związków Zawodowych i Zjednoczeniach. Czas trwania kursu dwa tygodnie.

W związku z powyższym prosimy wszystkie instytucje, których referenci kulturalno-oświatowi nie zostali do tej pory przeszkoleni, o skierowanie ich na kurs O. K. Z. Z.

Poza tym wszyscy, którzy pragnęliby ukończyć powyższy kurs i zająć się pracą kulturalno-oświatową, są proszeni o skomunikowanie się z Wydziałem Kulturalno-Oświatowym Okręgowej Komisji Związków Zawodowych, Karmelicka 1 I p.

W TEATRACH

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO — godz. 19-ta **„Mieszczanie"** szkic literacki w 4-ch aktach Gorkija.

TEATR STARY — godz. 19. **„Niebieski lis"** — komedia Herczega. Gościnny występ M. Gorczyńskiej i St. Daczyńskiego.

TEATR KAMERALNY TUR-u — godz. 19-ta **„Śniadanie o 5-tej"** Hennequina i Vebera.

„GROTESKA" (ul. Skarbowa 2) — godz. 19.15: **„Kraina Uśmiechu"** Franciszka Lehara.

TEATR 1S KOŁOBRZESKIEGO P. P. — godz. 18.30 **„Wicek na tyłach"** — komedia muzyczna Leńskiej, muzyka T. Miltona.

---

repertuar KIN krakowskich

od piątku 6 września 1946 r.

Scala — „DELEGAT FLOTY".
Uciecha — „KOCHAJ TYLKO MNIE".
Gdańsk — „SZARY LORD".
Wolność — „CZAPAJEW".
Świt — „ŚLUBY KAWALERSKIE".
Wanda — „ZYGMUNT KŁOSOWSKI".
Apollo i Sztuka — „HONOLULU".
Warszawa — film pt. SZCZĘŚLIWA 13.

Początek programów: Scala: godz. 15, 17 i 19. — Apollo, Uciecha: 16, 18, 20. — Pozostałe kina: 15.30, 17.30, 19.30.

Poranki w niedziele i święta: Apollo i Sztuka godz. 11.30; pozostałe kina z wyjątkiem Scala i Wolność godz. 12.

KONCERT NA WAWELU

Dnia 8 bm. w niedzielę o godz. 15.30 odbędzie się na Dziedzińcu Wawelskim Wielki Koncert na odnowienie ołtarza Wita Stwosza w kościele Mariackim. Udział biorą: Orkiestra Państwowej Filharmonii pod dyr. Jerzego Kołaczkowskiego, młodego kapelmistrza, który po powrocie z Anglii wystąpi w kraju po raz pierwszy oraz znakomita śpiewaczka Ewa Bandrowska-Turska.

W programie muzyka: Moniuszki, [illegible]kowskiego oraz „Polonia" angielskiego kompozytora Elgara.

Bilety w cenie zł 30 do nabycia przy wejściu na Dziedziniec, 10b w kasie niepogody na sale Filharmonii na godz. 19.30.

OSTATNIE WYSTĘPY GORCZYŃSKIEJ

Mimo olbrzymiego powodzenia, jakim się cieszy komedia Herczega „Niebieski lis", z udziałem znakomitej artystki sceny i ekranu Marii Gorczyńskiej i świetnego aktora i reżysera Stanisława Daczyńskiego grany będzie w Starym Teatrze tylko do niedzieli włącznie wobec ustalenia już od dawna terminów gościnnych występów w innych miastach. W sobotę i niedzielę po dwa przedstawienia o godzinie 16 i 19.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia na 1 i 2 stronie za 1 mm szpalty . . . . . 20 zł. w tekście za 1 mm szpalty . 15 zł. za tekstem . . . . 10 zł. Drobne ogłoszenia za słowo . 5 zł. Poszukiwanie rodzin i pracy . 3 zł. W niedzielę i święta o 50% drożej. Tłustym drukiem 100% drożej

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Naprzodu", ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" plac Szczepański 9. Polska Agencja Prasowa PAP Basztowa 15 i upoważnieni akwizytorzy Wydawnictwa.

PRENUMERATA „NAPRZODU" wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 45 zł. — z odnoszeniem do domu w Krakowie 55 zł. — na prowincji, pocztą 50 zł. — Prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu" Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" Plac Szczepański 9. Placówki Sp. „Czytelnik" na terenie miasta Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na prowincji Powiatowe Komitety Polskiej Partii Socjalistycznej. Konto P. K. O. nr IV. 813, na które można przesyłać prenumeratę „Naprzodu" i należytość za inseraty.

Wydawca Spółdzielnia Wydaw. „Wiedza" — Redaktor Jerzy Waśniewski — Redakcja i administracja Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Tel. 509-85
Odbito czcionkami Drukarni Spół. „Wiedza" Nr. 2 „Naprzód". — Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Tel. [illegible] M—09828